

معادله نقدینگی در اقتصاد

اما در ایران به یک چنین ضرورت‌هایی هرگز توجه نمی‌شود و هر نوع فعالیت‌های واسطه‌ای و سوداگرانه‌ای بدون هیچ نظارتی رها شده است تا نقدینگی سیال جامعه را جذب کنند و آن را به صورت یک آتش فشان مخرب راهی بازارهای اقتصادی کنند و در نهایت بشود آنچه نباید بشود. نتیجه کلان یک چنین وضعیتی رشد فعالیت‌های سوداگرانه و در حاشیه ماندن فعالیت‌های تولیدی می‌شود. وقتی تولید در حاشیه قرار گرفت، ارزش افزوده کمتری نصیب کشور می‌شود؛ بعد حقوق و مزایای کارکنان متناسب با تورم افزایش پیدا نمی‌کند، و طبیعی است که اختلاف بین حقوق و مزد باعث فقیر شدن میلیون‌ها ایرانی می‌شود. جمعیتی که کار می‌کنند اما نمی‌توانند هزینه‌های خود را پوشش دهند، حالا شما حساب کنید کسانی که بیکار هستند چه دشواری‌هایی را باید تحمل کنند. وقتی فضا اینگونه شد؛ نقدینگی که می‌تواند در راستای توسعه و جهش تولید به کار گرفته شود، با این سیاست‌ها به شکل مخربی به‌روز می‌کند که به همه چیز آسیب می‌زند. فساد را رشد می‌دهد؛ واسطه‌گری را افزایش می‌دهد و ریشه‌های فعالیت‌های مولد و عدالت اقتصادی را خشک می‌کند. باید بدانیم هر چند کشورهای غربی در باره حداکثر سود صحبت می‌کنند، ولی این حداکثر سود را ۲۰۰ سال است که کنترل می‌کنند. دو قرن قبل متفکران غربی در باره عدم دخالت دولت در اقتصاد صحبت می‌کردند. در آن ایام بنگاه‌های اقتصادی کوچک بودند و توانایی چندان‌ی برای اثرگذاری در جامعه نداشتند. اما امروز و از زمانی که کارتل‌های عظیم اقتصادی و شرکت‌های بزرگ ایجاد شدند، غرب هم متوجه شده که چنانچه دولت نقش نظارتی کلان خود را تقویت نکند، این کارتل‌های بزرگ اقتصادی قادرند که در راستای کسب سود خود هر اقدامی هنجار و ناهنجاری را عملیاتی کنند. یکی از دلایل دیگر بروز مشکلات نقدینگی این است که دولت فرآیند مالیات‌ستانی را جدی نمی‌گیرد. تمام کشورهای توسعه یافته مبتنی بر درآمد‌های عمومی و مالیات اداره می‌شوند، اما در اقتصاد ایران حفره‌های مالیاتی فراوانی وجود دارد که کسی به دنبال آنها نمی‌رود. مالیات باید اخذ شود برای اداره کشور و دوم برای تاثیرگذاری دولت در بازار به نفع فعالیت‌های مولد اقتصادی. حال ببینیم دولت ما که مالیات‌ستانی را جدی نمی‌گیرد، چگونه بودجه خود را تأمین می‌کند؟ در واقع دولت قرض می‌کند؛ از صندوق توسعه ملی قرض می‌کند؛ از صندوق تأمین اجتماعی و سایر صندوق‌های کشوری و لشگری قرض می‌کند. هر چند گفته می‌شود به‌طور مستقیم از بانک مرکزی قرض نمی‌کنند اما از بانک‌ها وام می‌گیرند، بعد این تعهدات به بانک مرکزی می‌رود. بانک مرکزی هم به بانک‌ها اجازه چاپ اسکناس را می‌دهد. این اسکناس‌های چاپ شده وارد اقتصاد می‌شوند و اثرات مخرب خود را در تورم، افزایش نقدینگی و... به جای می‌گذارند. در حالی که دولت می‌توانست به روش‌های اقتصادی موثرتری از نقدینگی جامعه برای جبران کسری بودجه استفاده کند؛ حفره‌های مالیاتی را شناسایی کند و نیازهای خود را از این طریق پوشش دهد. در شرایطی که گفته می‌شود که کسانی که زیر ۵ میلیون تومان دریافتی دارند، زیر خط فقر قرار می‌گیرند، طبیعی است که نظام سیاسی باید به گونه‌ای تصمیم‌سازی کند که فاصله عمومی مردم از خط فقر بیشتر شود. این مشکلات اقتصادی هم ربطی به تحریم‌های خارجی ندارد، بخش قابل توجهی از مشکلات به دلیل سوء مدیریت‌های داخلی است. مردم کوچه و بازار این روزها از خود می‌پرسند که چگونه است که کشور در حوزه‌هایی چون توسعه علوم و فنون؛ علوم ماهرانه‌ای، دانش هسته‌ای و... این توانایی‌های بالا را دارد، نمی‌تواند برای کارخانه‌های صنعتی تولیدات با کیفیت و متناسب داشته باشد که این همه واردات از خارج نداشته باشیم. البته حضور آقای رییسی در قوه قضاییه و رویکردی که ایشان در خصوص برخورد با فساد و واسطه‌گری مطرح کرده‌اند امیدبخش است، اما این مشکلات که به دلیل تصمیم‌سازی‌های غلط به وجود آمده آنقدر وسیع است که رسیدگی به همه ابعاد آن و شناسایی راه‌های نفوذ و مسدودسازی آنها یک هماهنگی میان قوای را طلب می‌کند.

تعاون

دوماه تا تعیین سر نوشت بایدن و ترامپ

بازار سرمایه در انتظار انتخابات امریکا

بازار سرمایه روز دوشنبه، روز پرنوسانی را تجربه کرد و ساعات ابتدایی معاملات روند صعودی بود و تا یک میلیون و ۷۶۲ هزار واحد پیش رفت اما؛ در ساعات میانی، بازار نزول کرد و در نهایت با رقم یک میلیون و ۷۷۷ هزار واحد به کار خود پایان داد. طی روز مذکور شاخص کل با معیار هم وزن با ۴۴۵۸ واحد کاهش رقم ۴۶۲ هزار و ۴۹۸ واحد را ثبت کرد. معامله گران دو میلیون معامله انجام دادند که ۲۴۲ هزار و ۱۷۶ میلیارد ریال ارزش داشت. همچنین شاخص کل فرابورس نیز با وجود دو واحد کاهش مجددا وارد کانال ۱۸ هزار واحد شد و رقم ۱۸ هزار و ۱۵۸ واحد را ثبت کرد. در این بازار ۷۰۲ هزار معامله به ارزش ۶۵ هزار و ۷۶۶ میلیارد ریال انجام شد. امروز گروه خودرو و قطعات خودرو مانند روزهای گذشته منفی بودند و پیش بینی می‌شود طی روزهای آینده زیرمجموعه‌های این گروه مثبت و سبز شوند.

همچنین از امروز معاملات نمادهای رافزا، پیزد، بگیلان، زملازد و گدنا مطابق روال عادی جلسات معاملاتی بازارهای اول و دوم فرابورس قابل انجام است. این نمادها مدتی بعد از ساعت ۱۲ معامله می‌شدند اما الان به ساعت قبلی خود یعنی ساعت ۹ صبح با شروع بازار معامله می‌شوند.

طی هفته‌ها و ماه‌های آینده بازار سرمایه میزبان بیش از ۱۱ عرضه اولیه خواهد بود و با توجه به ماهیت بازار استقبال خوبی از این عرضه‌ها خواهد شد. البته با توجه به سخت‌گیری‌های سازمان بورس در خصوص پذیرش و عرضه سهام در بازار ممکن است این عرضه‌های اولیه کمی بیش از حد معمول به طول انجامد. سازمان بورس هنوز به سخت‌گیری‌های خود در خصوص فروش سهام توسط حقوقی‌ها ادامه می‌دهد اگر این سازمان اینگونه و سخت‌گیرانه پیش رود بازار کماکان مثبت و سود ده خواهند ماند.

بازار سرمایه به واسطه حمایت دولت روزهای طلایی زیادی را در کارنامه خود ثبت کند اما؛ رفتار هیجانی برخی از سهامداران باعث شده که بورس افت و خیز زیادی را تجربه کند البته رفتار برخی از حقوقی‌ها نیز به روند افت و خیز سرعت بیشتری بخشیده است. اما یکی از مهم‌ترین مسائل این روزها بحث انتخابات ریاست جمهوری امریکاست که این انتخابات آبان ماه برگزار می‌شود و می‌توان

یک کارشناس بازار تشریح کرد

عوامل اصلی ریزش بازار بورس در روزهای اخیر

تحلیلگر اقتصادی با تشریح علل ۹ گانه ریزش شاخص بازار سهام گفت: افت شدید بازار سهام نه اصلاح طبیعی بازار بلکه ناشی از تصمیم‌گیری‌های اشتباه و بد موقع دولتی بوده است.

محمداهر رحیمی در گفت‌وگو با خبرنگار مهر درباره علل سقوط شاخص بازار سهام گفت: آنچه طی یکسال اخیر و به ویژه ۶ ماهه گذشته باعث رشد شتابان بورس شد، فشار نقدینگی بود چرا که در بازارهای موازی مانند بازار مسکن، ارز، سکه و طلا به دلیل نزدیکتر شدن کشش قیمتی تقاضا به صفر – که ناشی از کاهش قدرت خرید اکثریت مردم و نقدشوندگی پایین این بازارها به نسبت بازار سهام بود- نقدینگی به سمت بازار سهام هجوم آورد. می‌افزود: اما سوال اینجاست که مسوولان دولتی و اعضای شورای عالی بورس با وجود آنکه می‌دانستند با کاهش نرخ‌های بهره در بازار پول (نظام بانکی) از کانال کاهش نرخ بهره بین بانکی – که با عرضه ذخایر توسط بانک مرکزی و کاهش نسبت تسهیلات به سپرده حاصل شده بود- و در شرایطی که تورم عده‌های ۳۰ و ۴۰ درصدی را در می‌نوردید، سرعت

گفت تاثیر مهمی در بازار سرمایه ایران دارد. چراکه جو بایدن رقیب انتخاباتی ترامپ اعلام کرده که در صورت برنده شدن تحریم‌های موجود علیه ایران را نقض می‌کند و وارد قراردادبرجام می‌شود. در صورت برنده شدن جو بایدن می‌توان آینده روشن برای بورس و بازارهای مختلف مالی متصور شد چراکه بعد از گذر از تحریم‌ها مبادلات معمول کارخانجات و شرکت‌ها با کشورهای مختلف آغاز می‌شود و در نهایت موجبات سوددهی برای این کارخانجات و شرکت‌ها فراهم می‌آورد. همچنین تورم کشور کاهش می‌شود. در نتیجه می‌توان گفت با برنده شدن جو بایدن و گذر از تحریم‌ها آینده روشنی در انتظار بازار سرمایه است اما؛ اگر ترامپ برنده این انتخابات شود بازار روال سابق خود را پیش خواهد گرفت و ممکن است بازار مدت طولانی سودساز و زیان ساز باشد. رشد

آینده در این دامنه شاخصی حرکت می‌کند. وی در خصوص انتخابات امریکا گفت: انتخابات آبان ماه امریکا تاثیر عمده‌ای در بازارهای مالی از جمله بازار سرمایه خواهد داشت. بدین ترتیب با انتخاب جو بایدن با خروج از تحریم‌ها و با افزایش تولیدات کارخانجات و کاهش تورم بازارهای مالی تا حد کافی به ثبات اقتصادی می‌رسد. این کارشناس بازار یادآور شد: با برنده شدن جو بایدن در انتخابات بازار سرمایه به ثبات می‌رسد و سهام موجود در این بازار به میزان قابل توجهی ارزش‌گذاری را تجربه می‌کنند. همچنین باید کاهش قیمت دلار را متصور بود. اشتیاقی درخصوص سرمایه‌گذاری در بورس گفت: سهامداران باید نگاه بلندمدت و میان مدت داشته باشند و بدون برنامه‌ریزی و بررسی سهامی را خریداری نکنید چراکه تبعات هیجانی در بردارد و ممکن است زیان را هممان این سهامداران کند.

پیش فروش نفت با ابزار مالی اوراق سلف موازی استاندارد است که با توجه به اینکه این روزها به دلیل رشدهای منفی چند ده درصدی در اقتصاد امریکا و اروپا به دلیل ویروس کرونا، قیمت نفت در کف قیمتی خود قرار دارد، طبیعتا با توجه به سررسید دو ساله این اوراق، گزینه جذابی برای سرمایه‌گذاری محسوب می‌شد فلذا فشار عرضه را بر بازار سهام تشدید کرد. اما عواقب خطرناک آتی آن برای اقتصاد کلان کشور و ایجاد بحران بدهی برای دولت بعدی، اجرای این طرح را با موانع جدی در لایه‌های سیاسی و اقتصادی کشور مواجه کرد و عملایی نتیجه گذاشت. اما ضربه سنگینی بر اعتماد اهالی بازار سرمایه نسبت به تصمیم‌گیری‌های عجولانه و غیر کارشناسی شده مسوولان دولتی بود. این کارشناس اقتصادی به موضوع انحصار در کارگزاری‌ها اشاره کرد و با بیان اینکه انحصار در صدور مجوز برای دایر نمودن کارگزاری و از بین بردن رقابت میان کارگزاری‌ها موجب شده عملا ۱۶ سال هیچ مجوز جدیدی برای ایجاد کارگزاری صادر نشود، گفت: این مساله باعث بروز مسوولیت ناپذیری عمیقی در brokerهای بازار یعنی کارگزاری‌ها شده است و این مسوولیت ناپذیری را به یکی از مهم‌ترین عوامل ایجاد اختلال در روند طبیعی بازار مبدل کرده است.

این تحلیلگر اقتصادی در ادامه با انتقاد از عملکرد صندوق توسعه و تثبیت بازار سهام گفت: نقش آفرینی بسیار ضعیف و کاملا غیر شفاف صندوق توسعه و تثبیت بازار که در ایام ریزش‌های غیر طبیعی بازار وظیفه تقویت طرف تقاضا در بازار را عهده‌دار است عامل مهم دیگری بود که به سقوط شاخص دامن زد و لازم است مسوولان سازمان بورس درباره عملکرد این صندوق و وظایف و مأموریت‌های آن و نیز موجودی آن گزارش دقیقی را به فعالان بازار سهام ارائه دهند.

این کارشناس ارشد اقتصادی عدم نقش آفرینی موثر بازار گردان‌ها و عدم وجود رگولاتوری مدون و اثربخش توسط سازمان بورس در راستای تنظیم تعاملات بازار گردان‌ها با سهام و کلیت بازار را یکی دیگر از دلایل بروز نوسانات شدید در بازار سهام عنوان کرد و گفت: باید هر چه سریع‌تر نسبت به برطرف کردن این خلأ اقدام اساسی صورت گرفته و قوانین مشخصی تدوین و اجرایی شود. چراکه با غیاب بازار گردان‌های اثربخش در بازار – که می‌توانند در نقش دامنه‌نوسان نامرئی در بازار عمل کنند- عملا نقد شوندگی در بازار از بین رفته است و نااطمینانی از روند طبیعی بازار و به تبع آن هراس مالی میان عاملان و فعالان اقتصادی بازار سرمایه را تشدید کرده است.

اخبار

روز پرنوسان برای بورس

شاخص کل بازار سرمایه که ساعات ابتدایی معاملات را صعودی آغاز کرده بود و تا رقم یک میلیون و ۷۶۲ هزار واحد نیز پیش رفت، در ساعات میانی معاملات کمی نزولی شد و در نهایت درحالی به کار خود پایان داد که در رقم یک میلیون و ۷۷۷ هزار واحد ایستاده بود. به گزارش ایسنا، شاخص کل بازار سرمایه امروز با ۱۱۷۴ واحد صعود در رقم یک میلیون و ۷۷۷ هزار واحد ایستاد. این درحالی است که شاخص کل با معیار هم وزن با ۴۴۵۸ واحد کاهش رقم ۴۶۲ هزار و ۴۹۸ واحد را ثبت کرد. معامله گران دو میلیون معامله انجام دادند که ۲۴۲ هزار و ۱۷۶ میلیارد ریال ارزش داشت. صنایع پتروشیمی خلیج فارس، فولاد مبارکه اصفهان، ملی صنایع مس ایران، پالایش نفت اصفهان و معدنی صنعتی گل‌گهر نسبت به سایر نمادهای بیشترین تاثیر مثبت و در مقابل سرمایه‌گذاری تأمین اجتماعی و مخابرات ایران نسبت به سایر نمادها بیشترین تاثیر منفی را روی بورس گذاشتند. فولاد مبارکه اصفهان، ملی صنایع مس ایران، پالایش نفت اصفهان، بانک تجارت، ایران خودرو، پالایش نفت بندرعباس و بانک صادرات ایران نمادهای پربیننده این بازار بودند. شاخص کل فرابورس نیز با وجود دو واحد کاهش مجددا وارد کانال ۱۸ هزار واحد شد و رقم ۱۸ هزار و ۱۵۸ واحد را ثبت کرد. در این بازار ۷۰۲ هزار معامله به ارزش ۶۵ هزار و ۷۶۶ میلیارد ریال انجام شد. پتروشیمی مارون، هلدینگ صنایع معدنی خاورمیانه، بیمه پاسارگاد و سنگ آهن گهر زمین نسبت به سایر نمادهای بیشترین تاثیر مثبت و در مقابل پلیمار ریاسول، اعتباری ملل و پتروشیمی زاگرس نسبت به سایر نمادها بیشترین تاثیر منفی را روی فرابورس گذاشتند. سرمایه‌گذاری پوینا، بانک دی، پلیمیر آریاسول، سهامی ذوب آهن اصفهان، پتروشیمی تندگویان، صنایع ماشین‌های اداری ایران وس توسعه و عمران استان کرمان نمادهای پربیننده فرابورس بودند.

ادامه پذیرهنویسی پالایش یکم

پذیرهنویسی واحدهای صندوق سرمایه‌گذاری پالایشی یکم (پالایش) تا چهارشنبه ۱۹ شهریور ادامه دارد و زمان ورود سفارش در این نماد هر روز از ساعت ۱۲:۳۰ تا ۱۴ تا است. به گزارش بازار سرمایه ایران، پذیرهنویسی واحدهای صندوق سرمایه‌گذاری پالایشی یکم (پالایش) تا چهارشنبه ۱۹ شهریور ادامه می‌یابد؛ زمان ورود سفارش در این نماد هر روز از ساعت ۱۲:۳۰ تا ۱۴ بوده و امکان شرکت در پذیرهنویسی واحدهای سرمایه‌گذاری این صندوق برای اشخاص حقوقی وجود ندارد. بر اساس این گزارش تعداد واحدهای سرمایه‌گذاری عادی قابل پذیره نویسی، ۶۰۴۹۳ و ۶۰۱۹۳ واحد، مبلغ اسمی هر واحد، ۱۰۰ هزار ریال و روش پذیرهنویسی، عرضه به قیمت ثابت بر مبنای ارزش اسمی هر واحد صندوق (۱۰۰ هزار ریال) است. ضمناً پذیرهنویسی واحدهای این صندوق شامل هیچگونه کارمزد معاملاتی نخواهد بود. این صندوق شامل باقیمانده سهام دولت در پالایشگاه‌های تهران، بندرعباس، اصفهان و تبریز است و به دلیل افزایش جذابیت خرید توسط سرمایه‌گذاران خرد همانند دارا یکم با تخفیف ۲۰ درصدی به متقاضیان عرضه می‌شود. سرمایه‌گذاران می‌توانند برای اطلاع از جزئیات بیشتر به اطلاعیه شماره ۷۸۵۴۷/۱۸ مورخ ۴ شهریور ۹۹ منتشره در سایت شرکت بورس اوراق بهادار تهران به نشانی WWW.ISE.IR مراجعه کنند.

ورود چند هممان جدید به بورس کالا

مدیریت پذیرش و بازاریابی شرکت بورس کالای ایران گفت: پذیرش کالاهای مفتول مس، شمش فولادی، میلگرد، سیمان، شمش روی و روغن پایه تولیدی ۶ شرکت در بازار اصلی این بورس انجام شد. پذیرش مفتول مس شرکت صنایع شادکوسم قم پس از بررسی مدارک و مستندات در دیوست و شصت و دومین جلسه کمیته عرضه در تاریخ ۵ شهریور ماه در بازار اصلی بورس کالای ایران مورد تصویب قرار گرفت. همچنین، کالای شمش فولادی تولید شرکت پاسارگاد فولادونود، پس از بررسی مدارک و مستندات در جلسه اخیر کمیته عرضه در بازار اصلی پذیرش شد. با تصویب کمیته مذکور، کالای میلگرد برای عرضه توسط شرکت نیک صدرا توس نیز در بازار اصلی بورس کالا پذیرش شد. کمیته عرضه بورس کالا در جلسه اخیر خود پذیرش روغن پایه تولیدی شرکت نفت‌بهران اِپس از بررسی مدارک و مستندات در بازار اصلی بورس کالای ایران تصویب کرد.

کاهش ۳ میلیون تومانی ارزش سهام عدالت

نزول شاخص بورس بر روی سهام عدالت تاثیر گذاشت و موجب شد ارزش این سهام نسبت به سه هفته گذشته، حدود سه میلیون تومان کاهش یابد. پس از آزادسازی سهام عدالت، مضمولان این سهام که روش مستقیم‌ر ا برای مدیریت خود سهام ک کرده‌اند، می‌توانند با مراجعه به سامانه **www.sahamedalat.ir** ارزش واقعی سهام و جزئیات دارایی خود را مشاهده کنند. بر این اساس طبق آخرین به روزرسانی گزارش دارایی که مربوط به چهارم شهریور است، ارزش واقعی سهام عدالت با ارزش اولیه ۴۹۲ هزار تومان کمی بیشتر از ۱۴ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان است. درحالی که ارزش این سهام در مردادماه کمی بیشتر از ۱۷ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان بوده است. اتفاقی که باعث شد مسوولان تصمیم‌گیرند برای حمایت از بازار سرمایه و حقوق سهامداران، فروش سهام عدالت را بلوکی کنند؛ از ۲۸ مرداد ماه فروش سهام عدالت به صورت بلوکی با نامدار ۲ در بورس انجام می‌شود.